

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan izvenredne ponedeljke in dneve po praznikih, ter vna pa pošti prejemam, za avstro-ogorske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold., za četr leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na doma za celo leto 13 gold., za četr leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na doma se računa 10 krajc. za mesec, 30 kr. za četr leta. — Za ta dežela za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četr leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemam za četr leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr. če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska. Vsakokrat se plača štampilj za 30 kr. Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovski cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“.

Opravištvo na katero se blagovolijo pošiljati naročnine reklamacije oznanila t. i. administrativne roči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši.

Vseslovensko politično društvo.

I.

Svobode zlata zarija je napočila s francosko februarjsko revolucijo l. 1848 vsem tlačenim, pod železno pestjo večstoletnega absolutizma zdihujočim evropskim narodom. Neumljiva marseillaisa, ki se je razlegala po pariških barikadah, je našla mogočen odmev pri vseh ljudstvih, ki so nevredno hlapčevala nevrednim gospodom; klic po dolgi pogrešani svobodi je osrečil narode, da so tako pogumno otresali verige črnega absolutizma, da so se majali tisučletni prestoli. Kdor se je čutil sužnja, takrat je moško povzdignil glavo, ter na ves glas zahteval svojih kračenih mu pravic. — In kdo je bil na vsem božjem svetu huje zatiran, nego avstrijski Slovan? Kdo mej slovanskimi narodi v Avstriji manje pripoznavan nego mirni, krivico tiho in voljno trpeči Slovenec? Kaj čuda tedaj, če se je svobodomiselnemu gibanju, ki je takrat prešinjal romanski in germanski svet, v bratovski edinosti tudi Slovan pridružil, ter zahteval za ohranitev in svoboden razvitek svoje narodnosti potrebnih pogojev! V Pragi, v Zagrebu, v naši Ljubljani in ž njo vred po vsej Sloveniji se je na enkrat vzbudilo nečuvano navdušenje za vsestransko omiko do sedaj zanemarjenega naroda, za pridobitje in utrjenje one verske in državljanske svobode, kateri mora človeški rod hvaležen biti za ves napredek, kar ga je do sedaj dosegel.

Ta rast in razprostiranje svobodnega narodnega duha je dandenes razširjeneje postalo; ako je morda tu in tam izgubilo nekako prvega mladostnega ognja, pridobilo je po svoji raztegnenosti in po okrogih, katere vse že presija, močate nepremagljive moči, ki se dajo za en hip upogniti a nikdar več ne zlomiti — ako korenine ne izpodgujijo, ako skrbimo za ohranjenje tega, kar so nam najbližji predniki in kar smo sami vzgojili.

Zadnjič enkrat smo na tem mestu opominjali, da nam se je tudi dela na polji svoje literature zopet poprijeti. Imeli smo na več krajih priliko prepričati se, da smo takas govorili iz duše in sica najboljšim rodoljubom. Za to smo preverjeni, da oni naš glas nij brezkoristen bil, nego da se bode vspeh njegov kmalu kazal.

Denes si dovoljujemo, vsled večkratnega razgovorjanja z rodoljubi od tukaj in na deželi — nasvetovati **politično društvo, s svobodomiselnim narodnim** programom. To društvo bi imelo sedež in odbor v slovenskem središču, v Ljubljani, ude pa po mestih, trgih in vaseh cele Slovenije in podpornik njegov bi moral biti vsak zaveden Slovenec, naj biva kjer boče. Društvo bi

podpiralo in pospeševalo na podlogi obstoječih postav vse naše narodno prizadevanje, literarno in politično. V odbor naj bi se volili možje delavne zmožnosti in dejanske delavnosti, ne pa — imena.

Da bi društvo vedno čilo in zdravo ostalo, kajti le tako more zdatno delati, moralo bi se vseh onih hib in napak ogibati, katere so druga politična društva do razpadanja ali v gujilobo spravile, kakor na pr. ljubljansko „Slovenijo“, katere niti več nij; trebalo bi že naprej v to društvo zapreti vrata onemu duhu egoizma in ekskluzivnosti, ki je drugod le pokončaval in s svojo nestrpnostjo samo izpodpiral.

Tako društvo narodno-liberalci moramo imeti, če se hočemo bolje in stalneje organizirati, pa tudi na prihodnje volitve itd. bolje pripraviti, nego smo biti dozdej pripravljeni, — in za to ga bomo v kratkem res imeli.

Iz deželnih zborov.

Štajerski deželni zbor.

[Izv. dop.]

4. seja 4. decembra. Oddalo se je mnogo peticij, katere so se izročile raznim odborom. Deželni glavar naznanja odgovor cesarjev deputaciji, ki je bila poslana od deželnega zbora štajerskega, cesarju čestitat k 25letnemu stolovanju.

Poslanec Syz utemeljuje svoj predlog, da se naj deželni odbor obrača do vlade ter jej naznanja željo in upanje deželnega zbora, da bode vlada državnemu zboru ko najhitreje predložila take postavne načrte, po katerih bode mogoče kmalu začeti z zidanjem teh železnic. Predlog se izroči finančnemu odboru.

Poslanec Zschok utemeljuje predlog zaradi reda za posle. Za ta nasvet se voli v prihodnji seji poseben odsek 5 udov.

Potem poroča deželni odbornik Herman o raznih predlogih deželnega odbora.

Trg Vojnik je že leta 1870 vložil prošnjo, da se sme ločiti od kmetske okolice in da se naj napravite dve novi občini: Trg Vojnik in Škofja Vas, ki obsega katastralne občine Škofja Vas, sv. Miklavž, Arcelin in sv. Tomaž. Občinski odbor je tačas se izrekel proti tej ločitvi. Tudi je okolica vojniška, ki bi po ločitvi pripadla trgu, izrekla željo, da neče biti združena s trgom, ampak z občino Škofja Vas. Deželni odbor predloži postavo, po kateri se ima vršiti ločenje tako, da nova občina, trg Vojnik obsega celo katastralno občino, tedaj tudi okolico. Poslanec Rast nasvetuje, da se celi predlog izroči odboru za občinske stvari. Dr. Nekerman želi, da se postava precej sprejme, ker nij nobenih zadržkov

proti ločitvi. Dr. Dominkuš dokaže, da stvar nij povsem jasna, da se je občinski odbor vojniški izrekel proti ločitvi, tedaj bi trebalo, še enkrat vse razmere preiskati, predno se dovoli ločenje.

Poročevalec Herman zagovarja ločitev in hoče, da se precej postava sprejme.

Pri glasovanju je bilo s 25 proti 23 glasovi sprejeto, da se postava precej obravnjuje. Pri specialni debati nasvetuje dr. Srnc, da se okolica vojniška po svoji želji pridene novi kmetski občini Škofja Vas. A dr. Nekerman trdi, da okolica zdaj nema te želje, ampak koče s trgom združena biti. Potem je bila cela postava sprejeta.

Kakor za Vojnik, se je tudi za Šoštanj privolilo, da se napravi dve novi občini: Trg Šoštanj in Drožmirje, katero obsega katastralne soseske Drožmirje, Lokovice in Ravne. Tudi pri tem nasvetu je bila debata, ali se postava precej potrdi, ali pa izroči odboru za občinske stvari. Občinski odbor šoštanjski je enoglasno se izrekel za ločitev, okrajni zastop pa je z večino 2 glasov svoje mnenje proti ločitvi objavil, ker bi nove občine premale bile, da bi svoja opravila mogle opraviti. Tudi okrajno glavarstvo in deželna namestnija se je proti ločitvi izrazila. Vendar je deželni zbor z veliko večino sprejel postavo, po kateri se ločitev sme vršiti.

Privolilo se je potem nekim občinam in okrajnim zastopom, da smejo naložiti višje priklade.

Prihodnja seja je v soboto 6. decembra; potem bodo seje menda za osem dni prenehale, ker se ima 10. dec. poslanska zbornica na Dunaji sniti.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 6. decembra.

Gospodska zbornica je v seji 4. dec. sprejela načrt postave o nabiranju davkov do konca marcija. Potem se je začela debata o posojilni postavi. Schmerling in Plener sta govorila za komisijni načrt. Načrt se je v tretjem branji sprejel. V specialni debati je dr. Pretis govoril o potrebi reelne borze kot podlage za državni kredit. Dalje je knez Schwarzenberg stavil zelo podpiran predlog, naj se za nova zidanja tudi na deželi in v malih mestih ne pobira davek. Ta predlog se bo kot samostojen izročil v ustavno obravnavanje.

Ker se je gosposka zbornica postavila za borzijance in s tem v protivje s **poslansko zbornico** državnega zbora, bodo državni poslanci te dni (v sredo ali četrtek) imeli že zopet izredno sejo državnega zbora. Zavoljo tega so ali bodo seje deželnega zbora za nekaj dnij odložene. Zmešnjave!

Izjav. čeških poslancev Riegra in Palackega, ki je v četrtek v „Pokroku“ izšla in proti onim 29 češkim poslancem obrnena

bila, ki so za udeležanje deželne zbornice, je — konfiscirana!

V **moravskem** deželnem zboru se je predsednik branil, da bi se bralo dr. Pražakovo pismo, ki protestuje zoper delovanje sedanje vlade. Pražak je vendar prosil, naj se bere, in je malomarno konfiskacijo kot nekaj v parlamentarizmu nezaslišanega imenoval. Pismo se nij bralo.

V **gališkem** deželnem zboru je — kakor se nam za današnji list prepozno telegrafira — knez Čartoriski s 14 tovariši stavil predlog, naj deželni zbor sklicuje se na pravno obstoječe deželne postave protestira „zoper to, da se mu je vzela pravica, voliti poslance v državni zbor; dalje zoper upeljanje direktnih volitev brez sodelovanja deželne zbornice, akoravno se je temu večkrat ugovarjalo; končno zoper sedanje obravnavanje javnih zadev, katero škoduje državi in deželam. Deželni zbor se zavaruje proti upeljanju direktnih volitev.“

Vnanje države.

Ruski list „Mosk. Véd.“ objavlja prav zanimiv list gospoda Lessepsa na Granville, chefa vnanjega urada v Londonu. Najznamenitejše točke so: „Gotovo je, da bo Rusija po svoji ekspediciji v Kivo razširjanje svoje moči in svojega direktnega upljava na srednje-azijska ljudstva ne le v interesu teh, ampak v lastno osiguranje nadaljevala. Ta moč se bo raztezala čez vse Oksove pokrajine tja do onih mej, kjer je natura sama največje gore na zemlji nakopičila. Ako bi pri takem stanju stvari Angleška v jugu pasivna ostala, bi se fanatični element Mohamedanov čez one gore zrinil in upiranje med muzulmanskimi Indijani in sosednjimi pokrajinami povečal. Zato je za Angleško zelo potrebno, da kraje, kjer ji preti nevarnost, prereže železnica, ki bo premikanje vojakov lajšala. Gotovo da bo železnica upljiv Angleške preko meje močno povzdignila. Ako bo na drugo stran dolina Kabula britiški teritorij, treba bo, kakor se samo ob sebi umeje, železnice do meje notri do Hindukuša, in sicer tako, da se bo združila z železnico, ki jo Ruska do tja naredi. Dokler je Angleška gospodarica morij, se ji pridobitkov zakonitega upljava Rusije v srednji Aziji nij treba bati. Ruska armada, ki bi hotela čez Hindukuš v Indijo prodreti, bi bila več milij daleč od svoje operacijske podlage v evropski Rusiji. Toda angleška, ki bi v severu agirala, bi bila svoji operacijski podlagi v Bombaju ali Kalkuti blizu. Zato mislimo, da sme britiška Indija brez skrbi napada armade pričakovati, ki bi za edino zvezo imela več tisoč mil dolgo železnico, in bi se ji kak tunel ali tunel podrl, kapitulirati ali pa razleteti se morala.“

Mac-Mahon se bo zdaj, ko si je ministertvo napravil, bavil z vojaškimi vprašanji. Seje branilnega odbora se bodo 15. decembra zopet začele; ta dan se bo čez Bazaina izrekla sodba, in generali vojne sodnje bodo zopet prosti. Maršal prezident je nedavno slovesno govoril, da ne bo nobenega dne, nobene ure več v nemar spustil, in da je popolno potreba, da se v mesecu marciju Pariz začne utrjevati. — Lijonski listi pišejo, da si ardeški prefekt z lijonskim veliko prizadeva. Vlada je vse departemente ronske doline natanko preiskala, kar se tiče političnega položaja. Zvedela je (?), da nekaj milijonov republikancev, ki so s tujim denarjem kupljeni (?), dela na ustanovo ronske doline kot samostalne republike. „Soir“ pravi, da se bo gibanje v omenjenem kraju kmalu začelo. — Tudi francoski listi pišejo o petindvajsetletnici našega vladarja, in sicer ugodno. — Volitev komisije trideseterih se je, hvala bogu, toliko da ne dovršila. Tudi komisija za poročanje o municipalni postavi, katere reakcionarne določbe že zdaj deželo vznemirjajo, je voljena. Od petnajstih udov jih je pet za ta drakonski načrt. — Denes v nedeljo bodo dopolnilne volitve v Seine-et-Oise in v Aude za narodno zbornico. V prvem departementu bo voljen Calmon,

Thiersov prijatelj, skoraj gotovo. V drugem pa sta postavljena dva republikanska kandidata, Marcon in Bonnel. Legitimisti, orleanisti in bonapartisti so v kompaniji postavila nekega Peyrusse za kandidata, ki je bil svoje dni oficijelni kandidat in poslanec postavodajnega telesa, in pa Castala, legitimista, za protikandidata republikancem. Republikanski stranki je tudi tukaj zmaga zagotovljena.

Ako organi versailleske vlade pravi namen Broglie-Décazesovega ministerstva še vedno kot skrivnost pri sebi tišče, so pa francoski prijatelji francoskih monarhistov plane v nagosti svetu razkrili. Organ naših fevdalcev, dunajski „Vaterland“, poizvedla iz zanesljivega vira sledeče: Rojalisti ne bi radi, da bi se Chambord tronu odpovedal. Téžilo se bo najprvo na omejevanje splošne volilne pravice olikanim razredom na dobro. Na ta način se bo v dveh ali treh letih velika, poštena večina dosegla, ki bo, kakor ljudstvo (?), monarhična. Potem bodo pariškega grofa za kralja izvolili, in Mac-Mahon se bo tej „častni in solidni monarhiji“ v prid odpovedal.

Zbornica **pruska** je sprejela predlog tikoma odpravljenja časnikaškega davka z 359 glasovi proti 6. Minister Camphansen je povedal, da je pruska vlada zaveznemu svetu predložila, naj razglasi urno državno tiskovno postavo, in naj časnikarski davek z državnotiskovno postavo odpravi.

Nadškof grof **Ledochowski** nij hotel odložiti 1. decembra mitre, kakor se je terjalo od njega. Med tem je bil zaradi postavljenja nekega duhovna z ozirom na vztrajno upiranje na sedem tisuč tolarjev globe ali pet let ječe obsojen.

Dopisi.

Iz Gradca 4. decembra. [Izv. dop.] Sinoči je obhajalo tukajšnje literarno društvo slovanskih tehnikov „Vendija“ svečanost štiritletnega svojega obstanka. Oficijelni del komersa, katerega se je udeležilo okolo 300 slovanskih dijakov, se je vršil jako lepo, vzlasti pevsko društvo slovanskih študentov, ki je tedaj prvič letos zopet nastopilo javni oder, mnogo je pripomoglo k sijajnemu vspehu, ki ga je dosegla „Vendija.“ Pevovodju gosp. Goršiču gre v prvej vrsti čestitno priznanje. Izmed govornikov oficijelnega dela naj omenjamo vzlasti gosp. Poznika; isti je v daljši razpravi poudarjal nujnost slovanske edinosti v jezikoslovnem obziru, omenjal, da si je „Vendija“ zastavila namen, po svoji moči delati v to, da se kolikor mogoče praktično razširja in uresničuje ideja vseslovanskega narečja. Da je društvu resnica s tem, vidilo se je iz vseh govorov, posebno pa iz besed omenjenega gospoda, kajti čuli smo v istini iz njegovih ust govor v — vseslovanskem narečju. Nam se ideja sama zares lepa vidi, a bodi si, da smo preveč praktični in premalo idealisti — za sedaj se ne moremo čisto sprijazniti s tem vzorom. Ni mi i ni naši sinovi, temuč morda stoprv „potomcev poznih rod“ bode prvi ugledal novi cvet te ideje. Današnja tla še nijso zanjo; krije jih debela ledina zastarelih predsodkov, katerih nihče drug ne bode preoral, nego prihodnja občina nujnost in slovanska kultura. Veselilo nas je pa videti, da vodi „Vendijane“ in vse druge, kar je bilo navzočnih slovanskih mladeničev, le čisto domoljubje brez separatističnih vzrastkov — razve nekaterih tesnosrčnežev, ki iščejo svojo slavo v principih pravega „špisbirgertum-a“. Kažejo se zares ko pravi, nestrpljivi starčevičjanci, in ako vpijejo slovanske vzajemnosti „živio“ in

„slava“, jim je v praksi vse to le „humbag“ in švindal. Pa stal je svet do sedaj brez njih, in stal bode dalje. —

Počastili so svečanost s svojim prihodom gg. poslanci dr. Vošnjak, dr. Srnec in celo Herman, (zadnji le za malo časa), in g. prof. Krek. Zadnji je bil izvoljen ko „kuči gazda“, in potem se je vrstila napitnica za napitnico. Klicali smo „živio“ poslanecem slovanskim, ki delajo za „narod, omiko in svobodo“, in ko je stopil g. dr. Vošnjak na oder, zadonelo je po vsej dvorani brezkončno: „slava!“ Mož, ki je prvi imel pogum razviti zastavo „svobode“ pri nas, je lahko videl in čutil, da bijejo zanj vsa mlada, za lepo in dobro vneta srca, da je vsa mladina, ki je naše upanje, naša tolažba za prihodnost, pripravljena zvesto stati za svoje geslo v boju in viharji; in zato in v ta namen je napil oni mož — naš dr. Vošnjak, mladini in njenej prihodnosti. Za njim pa je, povzdravljen s srčnimi živio-klici, toastiral g. dr. Srnec — vzajemnosti v napredku.

Došlo je nekaj telegramov iz raznih krajev široke domovine; živo so bili vsi sprejeti. Ločila se je mnogobrojna družba pozno v noči s prepričanjem, da je preživela lep večer.

Domače stvari.

— (Včerajšnja seja kranjskega deželne zbornice) nij imela nobene važnosti, nič debate. Zato poročilo prinesemo prihodnjič. Kdaj bode prihodnja seja, nij odloženo, temuč bo predsednik pismeno poslanec sklical.

— (Iz Gorice) se nam poroča, da so imeli v četrtek večer nekateri napredni Slovenci posvetovanje, ali bi ne bilo dobro samostalno napredno-narodno društvo ustanoviti, ker je čitalnica prišla v take roke, kakor so Tonkličeve in njegove svojati. — Mi temu koraku dober vspeh želimo, kajti kjer je tako nemogoče na narodni podlogi zediniti se, kakor so to pokazali goriški klerikalni nespravljivci in zagriznenci — tam je treba odločno postopati na vsak način, da narodna stvar škode ne trpi.

— (V Ilirski Bistrici) se je pri praznovanju 25letnice cesarjeve nabralo 100 gl. za obleko ubogim šolskim otrokom.

— (V Škofji Loki) se je ob 25letnici nabralo 50 gl. za uboge, 50 pa za ustanovljenje obrtniške šole.

— (V Ljubljani) se je za uboge nabralo in razdelilo ob 25letnici 1868 gl.

— (Ubožnim otrokom) in sicer 80, bode katoliška družba denes v čitalnici delila obleko.

— („Daničar“ g. Luka Jaran) v svojem listu ugiblje, da „morebiti bi šlo kaj „narodovcev“ v bogoslovje.“ Nu, kdor je pobožnemu možu to pravil, nij resnice govoril, kajti take obupne namere nam ne bodo še tako brž v glavo prišle.

— (Iz Maribora) se nam piše: Mariborskemu bogoslovju se nič boljše ne godi, nego ljubljanskemu. Vstopili so tukaj početkom leta štirje bogoslovci. Izstopili so pa tudi štirje, in sicer eden hitro s kraja, dva 18. okt., četrti pa včera 4. decembra. Več je pa baje še takih notri, ki bi radi šli, pa si ne vedo pomagati. Dokler bodo v bogoslovjih taki fanatiki gospodarili, ki odraslim mladeničem celo „Sl. Naroda“ ne puste brati, bo zmirom slabše.

— (Vabilo) k veliki „Besedi“ v spomin rojstvenega dne Franceta Preširna, ki jo napravi 8. dne dec. t. l. narodna čitalnica, združena z dramatičnim društvom v dvorani čitalnični ljubljanski. Program je: 1. Kreutzer — Overture opera „Nachtlager von Granada“, svira c. kr. vojaška godba. 2. „O posvečevanju Preširnovega spominka“, deklamacija; besede Cegnarjeve. 3. K. Mašek — „Pod oknom“, zbor s čvetospevom; poje moški zbor. 4. a) Šantl — „Jelka“, b) K. Mašek — „Kam?“ besede Preširne. Obe pesni za bariton, poje g. J. Noll. 5. „Solo za rog“ s spremljevanjem c. k. vojaške godbe. 6. Šantl — „Dekletam“, tercet za sopran in 2. alt, pojó gospodičine Barnas, Ihan in Piskar. 7. Slavik — „Junakove sanje“, veliki zbor s čvetospevom, poje moški zbor. 8. V spanji. Veseloigra v 1 dejanji. — Začetek ob 7. uri zvečer. Odbor čitalničin.

— (Na ljubljanskem močvirju) se je 4. dec. prva podružna, ekskurendna šola odprla. Zadnji čas je bil, ker sramota za ljubljansko mesto, da za svoje okoličane, ki v mestno kaso davek plačujejo, skoro nič ne stori. Tacih šol je še več treba.

— (G. Blaž Hrovat), vodja učiteljskega pripravnišča, je imenovan za okrajnega šolskega nadzornika v Ljubljani. — Nobenega boljšega niste imeli?!

— (Andrej Zamejce), profesor bogoslovja, ob konkordatovih časih bivši nepoklicani cenzor slovenske literature, je tudi postranski zdravniški šušmar, namreč „homeopat — življenja tat“, kakor Preširen pravi. Iz Dravelj se nam poroča, namreč, da je tam necega bolnika, kateremu je že bolje bilo, prevzel v kuro, rekši, da so zdravila, katere je priznan in diplomiran doktor bolniku dajal, „premočna“, ter je, trdeč, da „žegnane kugljice“ več pomagajo, zapisal sledeči bedasti recept: „Carbo veg. = kadar po trebuhu kruli. Arsenicum = kadar obraz obledi, in je podolgast, in se hudo vlija, zlasti ne prostovoljno, černo. Acidum phosph. = če se vlija, in če se megla dela na vodi. Lachesinum: težek jezik, beli zobje — žleza okoli zob.“ Bolniku je po Zamejčevi kuri zopet slabše. Ali bi ne bilo dobro, da bi sanitarna policija temu človeku, ki baje tudi po Ljubljani vrači, malo na sledu bila?

— (Nesreča.) Piše se nam: V poneдельник in vtorek je po Gorenjskem posebno po kokriški dolini razgrajal tako hud sever, da je več s slamo kritih poslopij odkril in več kozolcev podrl; tudi druga nesreča se je pripetila. Ko postiljon, ki vozi pošto iz Kranja po kokriški dolini na Koroško, pride s svojim pokritim vozom do Polajnarjevega klanca nad Preddvorom, potegne tako hud veter, da mu voz s konjem vred prevrne ter s ceste v dolino prekuene. Konj je takoj na mestu mrtev obležal; tudi voz se je poškodoval. Poštne pošiljatve in pisma so nepoškodovane ostale. Postiljonu se nij nič zgodilo.

Razne vesti.

* (To je sitno.) Te dni so v neki kavarni na Dunaji tatu ravno takrat prijeli, ko je hotel nekemu slikarju suknjo in 370 gl. ukrasti. Ko so ga pritirali na policijski komisariat, je tat zelo obžaloval, da se mu nij posrečilo izmekniti suknje in lepega denarja, ki je bil notri, in je rekel komisarju: „To je sitno, ravno v naj boljšem letnem

času človeka iz delovanja potegnejo.“ Tudi ono suknjo, v kateri je bil, si je tat v tem letnem času „prideloval“.

* (Vse nemško.) Tikoma italijanskega prestolnega govora se po Rimu pripoveduje anekdota, ki pojasnjuje, kako so Francozi razžaljeni, da se jih Viktor Emanuel v govoru nij nič spomnil. Pravijo, da je koncem seje francoski poslanec k Minghettiju stopil. ga nemški nagovoril, ter ga vprašal, da li je z govorom zadovoljen. „Seveda, odgovori Minghetti, a zakaj govorite z menoj nemški?“ Na to mu odgovori francoski poslanec: „O, saj dandenes nij drugega jezika, kakor nemški. Mi smo vsi Nemci! Saj drugega menda ne more na svetu biti, kakor Nemško in nemški jezik.“

* (Žalosten prizor na morji.) Angleški listi pišejo o čudnih dogodkih, ki so jih mornarji ladije „Eden“ na vožnji v Valparaiso imeli. Na ladiji je bilo 150 sedov smodnika in veliko užgalnega blaga. Že dvajset dni je plaval „Eden“ po gladkem morji, kar se začne kapitan čudno obnašati. O polnoči 7. novembra začne straža vpiti, mornarji se zbude, in ko pridejo iz svojih ut, vidijo kapitana z nabitimi revolverji v roki, ki je žugal, da bo stražo vstrelil. Mornarji so bili v tem, gotovo ne prijetnem položaju zelo hladnokrvni, in so pogovorili kapitana, naj gre v kajuto in naj zaspi. Kapitan to stori, in mornarji zopet pospe. A komaj preteče pol ure, začne straža zopet razsajati. Zopet priteko brodniki, ta pot je bil prizor se hujši, kakor prej, ko je bil nori kapitan s samokresi oborožen. Kapitanova uta je bila v ognji. Blizu zraven pa smodnik. Odlasati je bilo nevarno. Drugi častnik in ladinski tesar gresta in s silo udereta zaklenene duri. Kapitan je veselja skakal, in je bil od glave do pete oborožen, hodeč sem ter tja. Ko zagleda častnika, ga obstreli, da ga je tesar moral ven nesti. Ker je bilo vse s parafinom napojeno, da tedaj nij bilo moč pogasiti, in bi bilo odlašanje prineslo vsem gotovo smrt, šli so brodniki hitro na veliki čoln zraven ladije, katero so brž v morje odrinili. Ko se je to vršilo, skoči kapitan med brodnike, vstrelí enega, drugemu pa nož v hrbet zasadi. Brodniki so planili na kapitana, ga razorožili, in kmalu je bilo vse v odvezanem čolnu, razen kapitana, katerega so na vso moč silili, naj gre k njim; a on nij hotel, in treba ga je bilo s silo spraviti z ladije, na kateri mu je ogenj že čez glavo švigal. Ko so bili mornarji malo proč od ladije, treskne na enkrat, in goreči kosi so leteli v zrak, potem pa zopet sikaje v morje padli. Naenkrat je vse tiho. Mornarji se peljejo v temni noči dalje, i k sreči jih je videla druga ladija „Juanita“ in jih vzela v svoj brod. Kapitan je bil štiri dni zvezan na ladiji, potem pa je o priložnosti prišel iz zapora, ter skočil v morje, iz katerega se nij več prikazal. Zakaj ie znorel, nij znano; tudi govoril nij nič.

Poslano.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov.

Revalescieri du Barry v Londonu.

Odstranjenje vseh bolezní brez leka in stroškov z izvrstno zdravilno hrano Revalescieri du Barry iz Londona, katera pri odraslih in otrokih svoje stroške 50krat v drugih sredstvih prihrani.

Izpisek iz 75.000 ozdravljenj bolezní v želodeci, v živcih, v drobu, v prsih, na pljučah, v grlu, v dušnjaku, na žlezah, na ledvicah in v mehurju — od kojih se na zahtevanje posnetki zastoj in franko dopošljejo:

Spričevalo št. 64.210.

V Napolji, 17. aprila 1862.

Moj gospod! Vsled bolezní na jetrah sem bival sedem let v strašnem stanu sušenja in vsakovrstnega trpljenja. Nijsem bil v stanu ne čitati niti pisati; moji živeci so se tresli po celem životu, slaba prebavljivost, vedna nespečnost in imel sem zmirom razburjene živce, da nijsem nikjer našel miru, pri tem sem bil tudi silno otožen. Mnogo zdravnikov je svojo umetnost poskušalo, a ne da bi moje trpljenje olajšali. V popolni obupnosti sem Vašo Revalescieri poskusil in zdaj, odkar sem jo tri mesece užival, se

zahvaljujem ljubemu Bogu. Revalescieri zasluži največ hvalo, ona me je popolnem zopet ozdravila, tako, da morem svoje družbinsko stalništvo zopet zavzati. Z iskreno hvaležnostjo in popolnim spoštovanjem

Marquise de Bréhan.

Spričevalo št. 65.810.

Neufchatel (Voges), 23. dec. 1862.

Moja hči, 17 let stara, je trpela vsled pomankanja svojih pravil na strašni razburjenosti živcev, imenovani sv. Vidov ples, in vsi zdravniki so dvomili na mogočest kakšne pomoči. Od tega časa sem ji, po nasvetu prijatelja, Revalescieri dajal, in ta izvrstna hrana jo je na začudenje vseh, kateri trpečo poznajo, popolnem ozdravila. To ozdravljenje je tu veliko pozornost vzbudilo in mnogo zdravnikov, ki so to bolezen za neozdravljivo proglasili, se zdaj čudi, mojo hčer močno, čvrsto in popolnem zdravju videti.

Martin, Officiere Comptable en retraite.

Tečnejši kot meso, prihrani Revalescieri pri odraslih in pri otrocih 50krat svojo ceno za zdravila.

V plehastih pušicah po pol funta 1 gold. 50 kr., 1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold., — Revalescieri-Bisciten v pušicah 4 2 gold. 50 kr. in 4 gold. 50 kr. — Revalescieri-Chocolatée v prahu in v ploščicah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold. 50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold. — Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Dunaji, Wallfischgasse št. 8, v Ljubljani Ed. Mahr, v Gradci bratje Oberanzmeyer, v Innsbruku Diechti & Frank, v Celovci P. Birnbacher, v Lenci Ludvig Müller, v Mariboru F. Koletnik & M. Morič, v Meranu J. B. Stockhausen, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarnih in specerijskih trgovcih; tudi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštah nakaznicah ali povzetjih.

Zaradi jutersnjega praznika izide prihodnji list v sredo.

Opomenica.

Eksekutivne dražbe. 9. decembra: Lipovšekovo, 2446 gold., v Litiji. — Hönigmanovo, 200 gold., v Kočevju. — Krašnov, 1200 gold., v Vipavi. — 10. decembra: Zalerjevo, 1449 gold., v Ljubljani. — Muhovo, 1325 gold., v Senožeči. — Glavičovo, 1112 gold., v Žužemberku. — Gergičovo, 1420 gold. in Smukovo, 609 gold., v Črnomlju. — Fajfarjevo, 1100 gold. v Radoljci. — Skazovo, 320 gold., v Celji.

Umrli v Ljubljani

od 3. dec. do 4. dec.

Ivana Polčer, 62 l., na sušici. — Jak. Tome, mešetar, 33 l., na močuskanskem mrtudu.

Tuji.

5. decembra.

Evropa: Schiller iz Reke. — Lach, Eisenbach iz Dunaja. — Bavdek iz Celovca.

Pri Elefantu: Erlach iz Bele peči. — Jensenko iz Kaniže. — Fall iz Grada. — Visl iz Trsta. — pl. Scari iz Mezzolombardo. Chmotalik iz Dunaja. — Izrael iz Hamburga. — Mirball iz Dunaja. — Čučič iz Reke. — Künze iz Dunaja.

Pri Maltici: Spies iz Rajhenberga. — Jamnik iz Dunaja. — Gluksthaler iz Brna. — Hantz, Br. Hainau. Petriwal iz Dunaja. — Herfle iz Johnsthal. — Rietti iz Trsta. — Franciska Sluga iz Celja. — Miller iz Remscheid.

Pri Zamorecu: Mac iz Trsta. — Klemen iz Litije.

Tržne cene

v Ljubljani 6. decembra t. l.

Pšenica 7 gl. — kr.; — rež 5 gl. — kr.; — ječmen 4 gl. 20 kr.; — oves 2 gl. 10 kr.; — ajda 4 gl. 20 kr.; — pros 4 gl. 40 kr.; — koruza 4 gl. 60 kr.; — krompir 2 gl. 20 kr.; — fižol 6 gl. 50 kr. — masla funt — gl. 53 kr.; — mast — gl. 42 kr.; — špeh frišen — gl. 32 kr.; — špeh poven — gl. 42 kr.; — jajce po 3 kr.; — mleka bokal 10 kr.; — govedine funt 26 kr.; — teletine funt 32 kr.; — svinjsko meso, funt 28 kr.; — sena cent 1 gl. — kr.; — slame cent — gl. 70 kr.; — drva trda 8 gl. — kr.; — mehka 5 gl. 50 kr.

Zemljemerec

se priporoča za izmero večih in manjših zemljišč, popravo mej, razdelitev gozdov in pašnikov in za druga tehniška dela.

Več se zve v hiši št. 37 na narodnem trgu v III. nadstropji.

(321—1)

Dunajska borza 6. decembra.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcu	69	gld.	85	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	74	"	5	"
1860 drž. posojilo	102	"	50	"

Akcije narodne banke	987	"	50	"
Kreditne akcije	233	"	90	"
London	113	"	10	"
Napol.	9	"	10	"
O. k. čekini	—	"	—	"
Srebro	108	"	75	"

Luč lepa

Najnovije petrolejske varnostne svetilnice z najboljšimi konstruiranimi metalnimi hranilnimi lučnikom (1 plamen daje 6 svečnih luči), neprepirno najlepša svetilnica in vendar 50 percentov prihranbe proti vsakemu drugemu svetilu. Da se ne bi bilo bati konkurenčije, so cene neslišan nisko postavljene. Za najboljšo kvaliteto se garantira.

- 1 kuhinjska svetilnica s steklom in stenjem (doht) vred kr. 45, 60.
- 1 kuhinjska, stenska ali viseča svetilnica, kompletna kr. 85, gld. 1.20, 1.50.
- 1 čedna sobanska svetilnica, celo kompletna gld. 1, 1.20, 1.50, 1.80.
- 1 najlepše oprave, celo kompletna gld. 2, 2.50, 3.
- 1 salonska svetilnica, bogato dekorirana, superfin gld. 4, 5, 6, 8, 10.
- 1 svetilnica za studiranje ali delo z zastorom gld. 1, 1.50, 2.
- 1 stenska svetilnica za hleve, prednje sobe itd. kr. 90, gld. 1.20.
- 1 viseča svetilnica za hleve, prednje sobe itd. kr. 90, gld. 1.50, 2.
- 1 viseča svetilnica za fabrike, delavnice, poslovnice gld. 2, 2.50, 3.50.

Kupei en gros dobijo rabat.

Bazar Friedman, Wien, Praterstrasse 26.

Luč dobra

1 viseča svetilnica za obednice s škripcom, prefin gld. 5, 8.

1 viseča svetilnica za obednice, najfinjša, sorta, bron poslačen gld. 15, 20, 25.

Cene svetilnic se razumevajo kompletno s stenjem in steklom vred.

- 1 svetilnični zastor, majhen, srednje fin kr. 5, fin kr. 10, najfinjši kr. 15.
- 1 svetilnični zastor srednje velik, srednje fin kr. 25, fin kr. 35, najfinjši kr. 45.
- 1 vatek svetilničnega stena kr. 4, 6, 8.
- 1 škarje za svetilnico, jeklo kr. 85.
- 1 zastorodržec (branič, da zastor ne zgori) kr. 5.
- 1 cilindričnanec (branič, da steklo ne poči) kr. 10.
- 1 mehničen cilindričnanec kr. 20.
- 1 podstava za svetilnico, najlepša kr. 20, 30.
- 1 svetilnična čepica, v najlepših oblikah kr. 15, 25, 35.
- 1 škripce za viseče svetilnice gld. 1.40, 1.80, 2.20.
- 1 steklen cilindar kr. 4, 5, 6.
- 1 steklena krogla kr. 20, 25, 30.
- 1 plehasta posoda za 1 funt petroleja kr. 30, za 2 funta 50 kr.

Luč cena.

Dežni plašči.

Potovalcem, gospodarjem in železniškim uradnikom in sploh vsem tistim, ki so dežu izpostavljeni, priporočamo se prav angleški dežni plašč, iz novozbojšanega, nerazdrljivega, nepremočljivega blaga. Ti plašči presegajo v eleganci in trpečnosti vse druge do zdaj izdelovane. Opoznamo se mora, da so ti brez vsega šiva, torej niso popravljani podvrženi, in so tako narejeni, da se dajo tudi pri lepem vremenu na drugi strani kot elegantna vrhna suknja rabiti.

1 kos v navadni velikosti 42 palcev dolg velja 10 gld., vsaka daljša 2 palca veljata 1 gld. več.

Kapuce veljajo kos 1 gld.

Glavna zaloga

fabrike

GOVIN & SOHN

v Manchesteru.

Pred mrazom je in bo varovala

Zimsko blago

iz čiste ovčje volne, katera kakor znano telo varuje pred vsakim škodljivim vremenom, in je torej neogibno potrebna, da se zdravje v mrzlem jesenskem in zimskem vremenu vzdrži.

Rokovice iz najboljšega angleškega volnenega Buxkinga

- 1 par za gospode kr. 50, 70, 90.
- 1 " " podložene kr. 70, 90, gl. 1.20.
- 1 " " dvojne, najfinše tambur. gl. 1, 1.20, 1.40.
- 1 " " gospe kr. 40, 60, 80.
- 1 " " fino podložene kr. 60, 80, gl. 1.
- 1 " " dvojne, najfinše tambur. kr. 80, gl. 1.20.
- 1 " " otroke, po velikosti kr. 30, 40, 50.
- 1 " " podložene kr. 50, 60, 70.

Potni in drugi šali

- 1 šal za gospode kr. 70, 90, gl. 1.20, 1.50.
- 1 " " dvakrat tako dolg gl. 1.50, 1.80, 2.
- 1 " " otroke kr. 40, 60, 80.

Žilni grelci, najbolj vrste.

- 1 par za gospode kr. 25, 30, 40, 50.
- 1 " " gospe kr. 25, 35, 45.
- 1 " " otroke kr. 15, 25.

Zdravilni prsniki iz najčistejših drevesnih ali ovčje volne.

Taki varujejo po zimi premrazenja, torej so zelo priporočljivi.

- 1 za gospode kr. 90, gl. 1.20, 1.40.
- 1 " " najfinjši gl. 1.50, 2, 2.50.
- 1 " " gospe gl. 1.20, 1.40.
- 1 " " najfinjši gl. 1.80, 2.50.
- 1 " " otroke kr. 70, 85, gl. 1.
- 1 " " najfinjši gl. 1.20, 1.50, 1.80.

Zdravilne spodnje hlače.

- 1 par za gospode gl. 1, 1.50, 2.
- 1 " " najfinše gl. 1.50, 2, 2.50.
- 1 " " gospe gl. 1.20, 1.80, 2.50.

Dolge in kratke zdravilne nogovice

- 1 par za gospode kr. 30, 40, 50, 60.
- 1 " " visokih za gospe kr. 70, 80, 90, gl. 1.
- 1 " " otroke kr. 25, 35, 45, 60.

Zimske srajce iz najfinše volne,

- 1 za gospode gl. 2.50, 3, 3.50.
- 1 z bogato obšitim naprnikom gl. 4.50, 5.50.

Šlps za gospode in gospe, jako lep.

- 1 velja kr. 20, 35, 45, 65.
- 1 " " iz svile kr. 50, 60, gl. 1.

Velika izbirka ovratnic za gospode in gospe

- iz ljonske svile, male, bele gl. 1.
- " " vezane gl. 1.50.
- " " velike, raznobarvne gl. 2, 2.50, 3.50.

Trebušni povoji iz ovčje volne.

Eden 50 kr.

Cepice za gospode in deklice.

- Po najnovjši šegi in najlepše.
- 1 za gospe gl. 1.80, 2.50, 3, 3.50.
- 1 " " deklice kr. 60, 80, gl. 1.20, 1.50.

Predzaznamovano obično založeno blago se take vrste dobiva edino le pri
Bazar Friedmann, 26 Praterstrasse 26.

Kupcem na debelo se cena zniža.

(294-7)

Glavni dobitnik ev.
360.000 mark
nove nemške
drž. vrednosti.

Naznanilo
sreče.

Dobitke
garantira
država.

Vabilo k udeleževanju na dobitne chance

velike od države Hamburg garantirane denarne loterije, v kateri mora nad

5 milij. 300.000 mark
dobitnih biti.

Dobitki te ugodne denarne loterije, ki ima po načrtu le 69.000 lozov, so sledeči: namreč 1 dobitnik event. **360.000 mark** nove nemške drž. vrednosti ali **120.000 tolarjev** Pr. Crt., spec. mark Crt. **200.000, 100.000, 75.000, 50.000, 40.000, 2krat 30.000, 25.000, 2krat 20.000, 2krat 15.000, 5krat 12.000, 13krat 10.000, 11krat 8000, 12krat 6000, 27krat 5000, 3krat 4000, 50krat 3000, 126krat 2000, 320krat 1500, 1200 in 1000, 687krat 500, 300 in 200, 16008krat 110 in 100, 18.322krat 40, 20, 15, 10 in 5 mark in se bodo te v malo mesecih v 7 razredih gotovo odločile.**

Prvo žrebanje dobitkov je **uradno na 17. in 18. decembra t. l.**

odločeno, in velja k temu **cela izvirna srečka le 3 gold. — kr. pol izvirne srečke le 1 " 50 " četrti " " " " 75 " in se te od države garantirane izvirne srečke (nubene prepovedane promese) proti frankiranemu poslanju zneska najugodnejše v rekomandiranih pisemih celo v najbolj oddaljene kraje od mene razposiljajo.**

Vsak udeleževalec dobi od mene razen svoje originalne srečke tudi z državnim grbom prevideni izvirni načrt **zastonj** in po žrebanju **takoj uradni** zapisnik dobitkov **brez zahtevanja** dopisanege.

Dobljeni denar se bode izplačeval in razpošiljal od mene naravnost na interese točno in pod najstrogejšo zamelčljivostjo.

Naj se torej obrača z naročili zaupljivo na

Samuel Heckscher senr.

Banquier & Wechsel-Comptoir
in Hamburg. (320-3)

NAZNANILLO.

Čast imamo javno naznanjati, da smo gospodu

Augustu Vertniku,

kateremu smo ob svojem času akvizicijsko opravilo izročili, to poslo vzeli in da smo ga popolno odpustili.

Zastopništvo „Avstr. Greshama“

v Ljubljani.

Valentin Zeschko.

(318-3)